

2022- Öğrencilerin staj uygulamasına ilişkin memnuniyet düzeylerinin incelenmesi

Tablo 1: 2022 Yaz Stajı Öğrenci Memnuniyet Durumları

	İFADELER	2019		2021		2022	
		\bar{x} ifade	\bar{x} boyut	\bar{x} ifade	\bar{x} boyut	\bar{x} ifade	\bar{x} boyut
Staj öncesi hizmetler	Stajın temel amacı hakkında açıklamalar yapıldı.	4,32	4,39	4,70	4,75	4,73	4,72
	Stajın süresi, gerçekleştirilebilecek dönemler ve koşulları hakkında bilgilendirme yapıldı.	4,47		4,68		4,81	
	Staj danışmanlığı hizmetlerinin kapsamı tam olarak açıklandı.	4,33		4,81		4,77	
	Staj yapabileceğim işletmeler konusunda bilgilendirme yapıldı.	4,43		4,83		4,87	
	Staj başvuru tarihleri hakkında önceden bilgilendirme yapıldı.	4,72		4,87		4,92	
	Staj esnasında (stajımı yaparken) yapmam gereken işlemler hakkında bilgilendirme yapıldı.	4,40		4,73		4,67	
	Staj dosyasının nasıl doldurulacağı hakkında bilgilendirme yapıldı.	4,11		4,84		4,56	
	Staj bitiminde teslim edilmesi gereken evrakların doldurulması konusunda bilgilendirme yapıldı.	4,39		4,90		4,76	
	Staj evraklarının hangi tarihler arasında ve kime teslim edileceği önceden belirtildi.	4,68		4,84		4,86	
	Staj kapsamında yapılan sigorta hizmetinin içeriği aktarıldı.	4,15		4,68		4,61	
	Yurtdışı staj işlemleri hakkında bilgilendirme yapıldı.	4,10		4,32		4,35	
	Staj süreçleri hakkında web-sayfasında ve duyuru panolarında bilgilendirmeler mevcuttu.	4,56		4,81		4,79	
	Staj süreci	STAJ ESNASINDA....					
İşletmeye ilk gittiğimde oryantasyon eğitimi verildi.		4,11	3,79	4,44	4,13	4,40	4,24
Stajda yasal olarak belirtilen ücreti aldım.		4,11		4,51		4,52	
Çalışma saatlerim yasalarla belirlenen çerçevede idi (günlük 8 saat).		3,27		3,44		3,78	
Haftada en az bir gün izin kullanıyordum.		4,06		4,67		4,63	
Okul tarafından yapılan sigortanın yanı sıra işletme tarafından sigorta yapıldı.		3,35		3,22		3,55	
İşletmenin yeme-içme olanakları yeterliydi.		3,76		4,33		4,19	
İşletmenin barınma olanakları yeterliydi.		3,50		4,05		3,88	
İşletmenin ulaşım (servis) olanakları yeterliydi.		3,37		3,70		4,16	
Yöneticilerim bana karşı adil ve olumlu davranıyordu.		3,83		4,11		4,49	
Mesai arkadaşlarım bana karşı adil ve olumlu davranıyordu.		4,16		4,33		4,61	
Stajyer olduğum için ekstra (görevim dışında) görevler verilmedi.		3,46		3,90		4,00	
Yaşadığım sorunları yöneticilerime rahatça bildirebiliyordum.		3,97		4,49		4,45	
Yaşadığım sorunlar için okuldaki staj danışmanıma rahatça ulaşabiliyordum.	4,27	4,56		4,51			
Staj sonrası	STAJ BİTİMİNDE....						
	Gerekli evrakların teslimi konusunda staj danışmanı yardımcı oldu.	4,72	4,76	4,76	4,76	4,83	4,73
	Staj evrakları önceden belirtilen tarihler arasında toplandı.	4,77		4,86		4,73	
	Staj değerlendirme toplantısının (mülakat) tarihi hakkında önceden bilgilendirme yapıldı.	4,83		4,84		4,84	
	Staj değerlendirme toplantısı önceden belirtilen tarih ve saatte gerçekleştirildi.	4,85		4,75		4,71	
	Staj değerlendirme toplantısında (mülakatında) tarafıma objektif ve adil davranıldı.	4,78		4,65		4,62	
	Stajıma ilişkin değerlendirme sonucu tarafıma duyuru yoluyla bildirildi.	4,59		4,70		4,63	
Stajın genel katkısı	STAJ UYGULAMASI İLE....						
	Almış olduğum teorik eğitimi uygulama imkânı bulmama katkı sağladı.	4,17	4,15	4,48	4,41	4,61	4,64
	Sektörü tanıma olanağı bulmama katkı sağladı.	4,65		4,81		4,91	
	Alanımla ilgili yeni gelişmeleri uygulama düzeyinde görebilmeme katkı sağladı.	4,34		4,75		4,74	
	Yabancı dilimi geliştirmeme katkı sağladı.	3,68		3,43		4,46	
	Turist rehberliği mesleğini daha çok sevmeme fayda sağladı.	3,66		4,10		4,28	
	Farklı kültürlerle ve insanlarla iletişim kurmama katkı sağladı.	4,42		4,68		4,78	
Farklı kültürleri daha yakından tanıma fırsatı bulmamda katkı sağladı.	4,41	4,65		4,71			
Stajın eğitime katkısı	STAJIMI GERÇEKLEŞTİRDİKTEN SONRA						
	Verilen derslerin (müfredatın) önemini daha iyi anlamama faydası oldu.	4,17	4,25	4,30	4,50	4,51	4,65
	Derslerde anlatılmak istenileni daha kolay anlamamda faydası oldu.	4,08		4,41		4,55	
	Arkadaşlarımla daha kolay iletişim kurmama faydası oldu.	4,41		4,57		4,68	
	Derslerin mesleki gelişimime olan katkısını daha iyi anlamama faydası oldu.	4,24		4,54		4,70	
Akademik/mesleki kariyerimi daha iyi planlamama faydası oldu.	4,35	4,70		4,82			
Eğitimin staja	STAJ ÖNCESİ OKULDA ALDIĞIM EĞİTİM SAYESİNDE.....						
	Staj kapsamındaki görev ve işleri daha kolay gerçekleştirmeme katkı sağladı.	4,38	4,33	4,51	4,46	4,76	4,78
Rehberlerin gerçekleştirdiği işleri ve işlemleri önceden öğrenmeme katkı sağladı.	3,94	4,48		4,72			

Günlük işlere kolaylıkla adapte olmama katkı sağladı.	4,40	4,48	4,78
Turistlerle yabancı dilde daha rahat konuşma ve anlaşmama katkı sağladı.	3,83	3,67	4,60
Turistlere nasıl hitap edeceğim ve nasıl davranacağım konusunda katkı sağladı.	4,42	4,38	4,84
Yöneticilerime nasıl hitap edeceğim ve nasıl davranacağım konusunda katkı sağladı.	4,56	4,65	4,88
İşletmede daha çok sorumluluk almama katkı sağladı.	4,57	4,71	4,81
İşletmede disiplinli ve planlı bir şekilde çalışmama katkı sağladı.	4,51	4,75	4,87
Yöneticilerim tarafından daha çok takdir görmeme katkı sağladı.	4,37	4,54	4,81
Genel Memnuniyet	4,28	4,48	4,62

\bar{x} : Aritmetik ortalama, 1: Kesinlikle katılmıyorum ←---→ 5: Kesinlikle katılıyorum.

Tablo 1’de turizm rehberliği bölümünde eğitim alan ve 2022 yaz döneminde uygulamalı stajını gerçekleştiren 99 öğrenciden elde edilen veriler yer almaktadır. Staj uygulamasının altı (6) temel boyutta değerlendirildiği incelemede, bölümde gerçekleştirilen 60 iş günü staj uygulamasından genel memnuniyet düzeyinin (\bar{x} : 4,62) oldukça yüksek olduğu saptanmıştır. Staj uygulamasında diğer boyutlara oranla en fazla memnuniyet belirtilen boyut staj sonrası hizmetlerdir (\bar{x} : 4,73). Buna bağlı olarak öğrencilerin staj uygulaması sonrasında kapsayan evrak teslimi, toplantı duyurusu, staj sonuçlarının etkin bir şekilde duyurulması gibi hususlarda önemli bir sorun yaşamadıkları, söz konusu hizmetlerin ve süreçlerin etkin bir şekilde gerçekleştirildiği görülmektedir. Staj uygulamasında en fazla memnuniyet belirtilen ikinci boyut stajın temel amacı, içerik ve kapsamı, başvuru süreci gibi hususlar hakkında bilgi sunulmasını kapsayan staj öncesi hizmetlerdir (\bar{x} : 4,72). Staj uygulamasında diğer boyutlara oranla daha az memnuniyet belirtilen boyut ise öğrencilerin işletmelerde fiili olarak uygulama gerçekleştirdiği staj sürecidir (\bar{x} : 4,24). Boyu altında yer alan ifadeler incelendiğinde öğrencilerin genel olarak işletme tarafından ayrıca sigorta yapılmaması, çalışma saatlerinin yasadaki belirtilen süreye uygun olmaması, işletmenin barınma olanaklarının yetersiz olması gibi olumsuz durumlarla karşılaştığı anlaşılmaktadır.

Tablo 1’de yer alan ifadeler stajın katkısı bağlamında değerlendirildiğinde dikkati çeken temel bulgular staj ile öğrencilerin sektörü tanıma olanağı sunması (\bar{x} : 4,91), stajın farklı kültürlerle ve insanlarla iletişim kurmaya olanak sağlaması (\bar{x} : 4,78), alanla ilgili yeni gelişmeleri uygulama düzeyinde görebilme imkânı sunması (\bar{x} : 4,74) ve farklı kültürleri tanımaya sağlanan katkı (\bar{x} : 4,71) şeklindedir. Diğer yandan eğitime staja katkısının (\bar{x} : 4,78), stajın eğitime olan katkısından (\bar{x} : 4,65), daha fazla olduğu gözlenmektedir. Tabloda dikkati çeken son husus ise 2022 yılı staj memnuniyet düzeylerinin 2019 yılına göre artmış olmasıdır. Sonuçlar bağlamında Turizm Rehberliği bölümünde staj işlemleri ve hizmetlerinin etkin bir şekilde sürdürüldüğü, stajın katkı düzeyinin de oldukça yüksek olduğu kanaatine varılmıştır.

2022 yaz dönemi yaz stajı yönetici değerlendirme sonuçlarının incelenmesi

Tablo 2’de 2022 yaz döneminde farklı işletmelerde stajını gerçekleştiren Turizm Rehberliği bölümü öğrencilerinin çalıştıkları işletmelerdeki yöneticilerin öğrencilere yönelik değerlendirmeleri yer almaktadır. Her bir ifade için 100 puan üzerinde yapılan değerlendirmeden elde edilen bulgular öğrencilerden memnuniyet düzeyinin oldukça yüksek olduğu göstermektedir (\bar{x} : 4,84). Söz konusu değerlendirme boyutlar bağlamında ele alındığında ise öğrencilerin iletişim becerilerinden memnuniyetin (\bar{x} : 4,89) diğerlerine oranla daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Bununla birlikte tüm boyutlarda ($\bar{x} \geq 4,80$) ve boyutları oluşturan ifadelerde ($\bar{x} \geq 4,73$) yönetici memnuniyet düzeyi çok yüksektir. İfadeler bağlamında öğrenciler için en olumlu ilk üç değerlendirme amiriyle iletişim (\bar{x} : 4,97), işe devam ve dakiklik (\bar{x} : 4,91) ve iş arkadaşları ile iletişimdir (\bar{x} : 4,91). Öğrencilere yönelik olarak diğer ifadelerle oranla daha düşük katılım gösterilen üç unsur ise inisiyatif alma (\bar{x} : 4,73), liderlik özellikleri sergileme (\bar{x} : 4,74) ve yaratıcılık (\bar{x} : 4,76) şeklindedir.

Tablo 2: 2022 Yaz Dönemi Staj Uygulaması İşveren Değerlendirme Sonuçları

Boyutlar	İfadeler	*Puanlama	\bar{x}
İşe yönelik tutum ve davranışlar 96,95 (\bar{x} : 4,85)	İnisiyatif alma	94,52	4,73
	İşe karşı ilgi ve özen	97,10	4,85
	İşe devam ve dakiklik	98,26	4,91
	Zamanı verimli kullanma	96,98	4,85
	Sorumluluk kabul etme	96,68	4,83
	Talimatları yerine getirme	98,13	4,91
	Kaynakları etkin kullanma	96,75	4,84
	Dış görünüm	97,15	4,86
Kişisel özellik ve yetkinlikler 96,17 (\bar{x} : 4,81)	Kendine Güven	96,00	4,80
	Yaratıcılık	95,16	4,76
	Liderlik özellikleri	94,70	4,74
	Yeniliklere açık olma	97,41	4,87
	Teknolojiye yatkınlık	97,56	4,88
İletişim becerisi 97,86 (\bar{x} : 4,89)	Amiriyle iletişim	98,31	4,92
	İş arkadaşlarıyla iletişim	98,25	4,91
	Müşteriyle iletişim	97,03	4,85
Mesleki bilgi düzeyi 96,09 (\bar{x} : 4,80)	Problem çözebilme yeteneği	95,56	4,78
	Takım çalışmalarına yatkınlık	96,81	4,84
	Mesleki/teknik bilgi düzeyi	95,29	4,76
	İş standartlarına uygunluk	96,69	4,83
Genel Memnuniyet		96,77	4,84

*: 100 puan üzerinden, \bar{x} : Aritmetik ortalama, 1: Kesinlikle katılmıyorum ←---→ 5: Kesinlikle katılıyorum.